

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tapani, A. & Sinkkonen, M. (2022) Uudet yhteisöllisyyden muodot – merkityksiä ja merkillisyyksiä? TAMK-blogi, 22.11.2022.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/opetus/uudet-yhteisollisyyden-muodot-merkityksia-ja-merkillisyyksia/>

Uudet yhteisöllisyyden muodot – merkityksiä ja merkillisyyksiä?

22.11.2022 — Arja Hautala

Työ, perhe ja ystävät merkityksellisen elämän lähteinä. Kuulostaako kliseiseltä? Saattaa olla, mutta niin se on, kun asiaa kysyttiin liki tuhannelta suomalaiselta. Nyt puhutaan paljon uudenlaisesta yhteisöllisyydestä, jota voidaan luoda virtuaalisesti ja nettivälitteisesti. Yhteisöllisyyttä on pyritty korvaamaan ystävyuden käsitteellä.

Suomessakin on nostettu esiin ystäväyhteiskuntaa (Saari, 2019): ystäviin nojataan sukulaisia enemmän, kun tarvitaan vaikkapa lainaa tai henkistä tukea. Teknologiavälitteisyydelläkin on puolensa: eri välineillä voidaan olla jatkuvissa yhteyksissä, mutta miten arvotamme lähikohtaamisen verrattuna puhelimen selailuun – pysähtymisen ja pohdinnan paikka, meille jokaiselle, ennen kuin kaivamme puhelimen taas esiin.

Mutta että työ yhteisöllisyyden ja merkityksellisyyden lähteenä. Lottovoitto ja [FIRE](#)ttäminen siintää monen haaveissa, ainakin puheiden tasolla, mutta kysyttäessä suomalaisilta, missä tilanteissa tunnet itsesi arvokkaaksi ja elämäsi merkityksellisesti, vastauksena saatiin työ ja työyhteisöt, vapaaehtoistyö, arkielämän kontaktit ja yksilön oma toiminta osana laajempaa kokonaisuutta.

Mitä tulos kertoo: suomalaiset ovat..

Niin, mitä suomalaiset ovat? Perinteitä arvostavia, työstä voimaantuvia, toisiaan auttavia. Näin voi sanoa, vaikkakin Ylen tutkimuksen mukaan puhelinta klikkaillaan auki 133 kertaa

päivässä. Suomalainen arvostaa kuulumista, ”porukassa olemista” ja sen kautta saatavaa sosiaalista pääomaa. Kanssaihmiset ja -eläjät, mukaan lukien työkaverit, ovat meille tärkeitä. Vaikka niistä ei ”tehrä niin numero”, paitsi ehkä kerran vuodessa lähettämällä työkaverille ”kehukortti”.

Yllättävää vai ei? Yllätys oli se, että suomalaiset ovat kuitenkin näin perinteisiä ja uudenlaiset yhteisöllisyyden muodot eivät korostuneet tässä aineistossa. Yllättävää oli myös se, että työllä ja työyhteisöillä on näinkin suuri merkitys oman arvokkuuden kokemuksissa. Ei siis ole yhdentekevää, kuinka työkaverin kohtaamme ja kuinka hänelle olemme, paikalla vai läsnä.

Merkityksiä opetustyön kannalta

Opetus ja opiskelu tapahtuu ajasta ja paikasta riippumatta, yhä enemmän erilaisia digilaitteita hyödyntäen. Voimme opiskella ja opettaa melkein missä vaan ja ”saako tästä tallenteen” on yhä yleisempi kysymys. Oppimista (toivottavasti) tapahtuu kullekin yksilöllisesti sopivina hetkinä. Opettajina mietimme usein, miten voimme palvella opiskelijoitamme yhä paremmin, miten saamme heidät kiinnittymään opintoihinsa ja oppilaitokseen. Uudenlaiset sosiaaliset suhteet eivät kyselyaineistossa nostaneet päätään, vaan niiden sijaan koettiin tärkeäksi, että saa palautetta toisilta, voi auttaa ja saada apua. Olla osa merkityksellistä yhteisöä, toimia ja myös oppia yhdessä.

Opetuksen ajasta ja paikasta riippumattomuus tukee ehkä osaltaan kulkua siihen suuntaan, että uudenlaisia sosiaalisia suhteita syntyy, mutta opettajina emme välttämättä tiedä, missä ja miten. Kuuluuko meidän tietää? Ehkä riittää, että tarjoamme opetusta ja edistämme osaamisen kehittymistä. Ihan ohuesti ja ohimennen voimme kuitenkin suoda ajatuksen sille, millaisia osajia haluamme kasvattaa ja kehittää. Digitaidoiltaan yksilöllisiä polkuja eteneviä huippuja vai sosiaalisesti taitavia ja merkitystä kokevia kokonaisia ihmisiä. Toivottavasti kaikkia näitä.

Blogiteksti perustuu julkaisuun: Tapani, A., & Sinkkonen, M. (2022). The role of new social ties in creating meaningful life. *International Journal on Social and Education Sciences (IJonSES)*, 4(4), 486-504. <https://doi.org/10.46328/ijonSES.405>

Lähde: Saari, J. (2010). *Yksinäisten yhteiskunta*. WSOY.

Kirjoittajat: Yliopettaja Annukka Tapani ja yliopettaja Merja Sinkkonen, TAMK
Kuva: Pixabay